

Kurzus kódja: BBN-FIL-234.05 ; FLN-208.08
Kurzus megnevezése: A brit empiristák II. Berkeley és Hume
Kurzus megnevezése angolul: The British empiricist philosophers, II., Berkeley and Hume
Kurzus helye és ideje: MÜK 4/i, Bence György terem; csüt. 14 – 15.30 KURZUS ELSŐ FOGLALKOZÁSÁNAK IDŐPONTJA:
A tanév megkezdésének I. hete.
Kurzus előadója: Faragó-Szabó István farago-szabo@freemail.hu
Kurzus előadójának fogadóórása (hely és idő): MÜK 4/i, 129.; Kedd 13.30 – 15.00

Kurzus előfeltétele(i): Jártasság Descartes és Locke filozófiájában
A jegyszerzés módja(i): - Aktív részvétel, folyamatos munka - A főtémákhoz kapcsolódó, előre megadott témáról szóló kiselőadás (30 p) - Dec. 18-ig írásban (e-mail) benyújtandó, 3 oldal (12, 2-es sortávolság) terjedelmet meg <i>nem</i> haladó kisdolgozat. Az írásos dolgozat témája szabadon választható. A jegy megszerzéséhez mindhárom követelmény teljesítése szükséges.
Követelmények: lsd. „A jegyszerzés módja(i)” rovatban

Kurzus leírása, tematikája: A kurzus leírása, tematikája: A Locke-ot követő két legjelentősebb filozófus viszonya egymáshoz és Locke-hoz mindmáig intenzív kutatások témája. Hume-nál néhány elszórt megjegyzésen kívül alig található utalás Berkeley-ra, utóbbi viszont filozófiáját bevallottan Locke kritikájára alapozza. A kurzus során megvizsgáljuk, hogy a témák azonosságán (az absztrakt ideák és a szubsztancia kritikája, az elsődleges/másodlagos minőségek különbségének elvetése, a materiális szubsztancia felszámolása) és a megoldási javaslatok párhuzamosságán kívül milyen más kötelékek lehettek fel episztemológiai, metafizikai vagy éppen antimetafizikus nézeteik között. Órabeosztás: 1. Bevezető előadás. 2. Szeminárium: Berkeley, <i>Látáselmélet</i> 3. Berkeley Locke-kritikája. a. A nyelv kritikája: józan ész, az általánosság függvény elmélete, az idea-mint-jelentés kritikája. b. Az elsődleges/másodlagos megkülönböztetés és a szubsztancia elvetése. c. Az illúzió-argumentum, és a „közvetlen észlelés” doktrínái 4. <i>Az esse est percipi</i> 5. Berkeley istenérvei 6. Hume: Bevezetés 7. A „benyomások és ideák”: radikális redukcionizmus 8. Az okság: a tradicionális elméletek kritikája (kitérő: modern okság-felfogások) 9. Indukció, és az indukció juszifikációja. Szokás. 10. Hume és a külvilág. 11. Hume és a szkepticizmus. Személyes azonosság. Történeti áttekintés Az egyes témákhoz szakirodalmat egyénileg beszélünk meg.

Kurzushoz tartozó kötelező irodalom: George Berkeley, <i>Értekezés a látás új elméletéről</i> , a <i>Tanulmány az emberi megismerés alapelveiről</i> c. kötetben, L'Harmattan, 2006, 23 -80 Uő, <i>Tanulmány az emberi megismerés alapelveiről</i> , uo. 83 -153 David Hume, <i>Tanulmány az emberi értelemről</i> , Helikon, 1973, I- VII, XII.,
--

Uő: *Értekezés az emberi természetről*, Gondolat, 1976, I. könyv (a II. rész kivételével)

Kurzushoz tartozó ajánlott irodalom:

I. Általános megközelítés, monográfiák

Warnock, G., 1969, *Berkeley*, Penguin

Pears, David, 1991, *Hume's System*, Oxford

Passmore, 1952, *Hume's Intentions*, Cambridge

Strawson, Galen, 1992, *The Secret Connection*, Oxford

II. Speciális témákhoz cikkek:

Stanley Twyman, ed.: *David Hume*, 1995, *Critical Assessments*, vols. I- II. (London: Routledge,

W. E. Creery, *George Berkeley Critical Assessment*, Vol. I., II., III. London: Routledge